

[Frank Jensen]

kritik over, at lovforslaget er et brud på det aftalesæt, der eksisterer mellem overenskomst-parterne på området – det udmærkede initiativ, der blev taget her i Folketinget for snart to år siden, til at få diskuteret kvaliteten i vores forskeruddannelse.

Det er simpelt hen for dårligt, at ministeren ikke har fået disse formelle forhold på plads inden førstebehandlingen her i Folketinget i dag. Det er uacceptabelt, ikke mindst fordi AC, Akademikernes Centralorganisation, offentligt flere gange har udtalt og tilkendegivet sin vilje til både at gå ind i seriøse forhandlinger om vilkårene i en forskeruddannelsesreform og forhandlinger om universitetsforhold i øvrigt.

Den velvilje, som lønmodtagersiden her har vist, kan vi ikke her i Folketinget bare besvare med et lovinitiativ på et område, som omfattes af den samlede stillingsstruktur på vores universiteter. Undervisningsministeren må hurtigst muligt få formalia på plads. Og jeg har forstået, at der efter fremsættelsen af lovforslaget her i Tinget er indledt forhandlinger med AC, og det er godt. Det er vores forventning, at de fører til et positivt resultat.

Dernæst til selve reformen. Det væsentligste i en forskeruddannelsesreform er så klart indholdet, og det er ærgerligt, at vi endnu ikke har modtaget det bekendtgørelsesudkast, som jo er rammen om hele indholdet i en kommende forskeruddannelse. I Socialdemokratiet ser vi reformen som et hele og ser frem til, at vi under udvalgsbehandlingen kan inddrage alle de elementer, som indgår i reformen, i de politiske forhandlinger.

I den omlægning, der sker på indholdssiden, hvor vi bevæger os væk fra det, som er blevet betegnet som et mesterlæreprincip, til et mere kombineret uddannelsesforløb, vil vi i Socialdemokratiet klart prioritere, at der sikres tilstrækkelig tid til selvstændige forskningsselementer i uddannelsesforløbet, tid til faglig fordybelse og til udvikling af de personlige og faglige sider. Det skal sikre det kvalitetsniveau, som vi jo alle sammen ønsker skal udvides og forbedres i et internationalt perspektiv. På indholdssiden er det vigtigt, at bekendtgørelsen har det rammepreg, som det er nødvendigt at give den, fordi det skal omfatte en meget bred vifte af forskellige fagområder, og der skal gives plads til de forskellige faglige traditioner,

der eksisterer mellem de faglige hovedområder.

Det er afgørende bl.a., at man inden for lægevidenskaben får mulighed for at påbegynde Ph.D.-uddannelsen på et senere tidspunkt end umiddelbart efter afsluttet kandidatuddannelse, fordi lægerne har det særlige kliniske videreuddannelsesforløb, og det stiller klart krav om, at man kan have et differentieret starttidspunkt mellem de enkelte hovedområder. Der er også andre fagområder, som vil kunne påkalde sig samme rettigheder til at have et senere starttidspunkt.

Under udvalgsbehandlingen vil vi i Socialdemokratiet undersøge de forsøg, der er i gang på det naturvidenskabelige område, nærmere, hvor der også er indlagt mulighed for at påbegynde en Ph.D.-uddannelse inden endeligt afsluttet kandidatuddannelse.

Hvad angår det lovforslag, der er til behandling i dag, vil jeg gerne sige følgende: Man kan frygte, at vi ved nu at sætte de forskeruddannelsesstuderende ind i SU-lovgivningen får samme turbulente situation i forbindelse med de forskeruddannelsesstuderende, som vi har haft på hele SU-området igennem de seneste år. Det vil være klart uacceptabelt, og det vil vi klart modarbejde. Hvis der skal ske en overflytning til SU-systemet af stipendierne, må vi sikre, at der ikke løbende skal ske revisioner og forandringer i de studerendes forhold, som det er sket på det øvrige SU-område.

Det gode ved reformforslaget er, at det sikrer, at uddannelsesinstitutionerne nu får et fast taxameter til dækning af institutionernes udgifter til vejledning og til undervisning, og det er godt, at vi nu får økonomi til sikring af studieophold i udlandet og også mulighed for at tiltrække udenlandske studerende til at blive Ph.D.-studerende i Danmark ved, at vi får et stipendiesystem. Det er godt, men ved omlægningen af de nuværende kandidatstipendier til SU-stipendier frygter vi som så mange andre, at der kan blive problemer med at rekruttere de bedste studerende til forskeruddannelsen.

Jeg vil gerne spørge undervisningsministeren, om lovforslagets ord om, at institutionerne er forpligtede, skal forstås sådan, at institutionerne er forpligtede til at tilbyde de Ph.D.-studerende et undervisnings- eller formidlingsjob til en værdi af 120.000 kr.